

Nasze Zabrze

Nr indeksu: 328855 • ISSN 1232-1400 • Wydanie bezpłatne

Najmłodszy spędzający lato w mieście
z pewnością nie będą się nudzić

KIERUNEK WAKACJE!

Kolejne projekty dla zabrzan

MAŁGORZATA MAŃKA-SZULIK, PREZYDENT ZABRZA

W roku 2021 konsekwentnie realizowaliśmy kolejne etapy Strategii Rozwoju Miasta „Zabrze 2030”. Podstawowym kierunkiem działania samorządu było tworzenie aktywnego społeczeństwa miejskiego. Najcenniejszą wartością Zabrze są mieszkańcy, a wyzwalanie tkwiącego w nich potencjału zapewnia rozkwit miasta. Jednym z obszarów, gdzie zmiany są najbardziej dostrzegalne, jest innowacyjna gospodarka. Kontynuowaliśmy więc proces przekształcania niegdysiejszego ośrodka przemysłu ciężkiego w miasto medycyny, nauki tworzącej nowoczesne technologie dla przemysłu i biznesu, centrum przedsiębiorczości i licznie powstających inwestycji.

Dobrym przykładem zachodzących zmian jest zabrzańska część Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Dzięki zainwestowaniu w uzbrojenie terenów 65 mln zł (w 85 proc. z pozyskanego dofinansowania) mogliśmy rok 2021 zakończyć finalizacją procedur sprzedaży ostatniej znajdującej się tam nieruchomości. W efekcie 45 działek na 157 hektarach nabyły 33 podmioty. Zainwestowały już ok. 1,5 miliarda zł, tworząc około dwóch tysięcy nowych miejsc pracy i przyczyniając się do gospodarczego rozwoju miasta. Wybór Zabrze jako miejsca prowadzenia działalności przez amerykański koncern Weber, polski oddział niemieckiego giganta logistycznego DB Cargo czy stworzenie Europejskiego Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia uruchomionego przy współpracy z Politechniką Śląską i firmą Philips potwierdza, że miasto jest atrakcyjne dla inwestorów. Kolejny priorytet to przyjazność przestrzeni dla mieszkańców. Budowaliśmy nowe drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, place zabaw, skwery i miejsca rekreacji. Budowaliśmy domy, prowadziliśmy remonty mieszkań, a także termomodernizację obiektów komunalnych i uży-

teczności publicznej. Kolejne budynki mieszkalne, ale też baseny, modernizacja szpitala, szkół, przedszkoli czy żłobków sprawiły, że majątek gminy wzrósł z poziomu około 900 mln zł w 2006 roku do około 3,6 mld zł na koniec 2021 roku.

Konsekwentnie ugruntowywana od czterech kadencji przyjazność miasta znajduje swój wymiar także w ochronie przyrody. Tylko na projekty związane z poprawą jakości powietrza w ostatnich latach wydaliśmy około 300 mln zł. Jednocześnie kontynuowaliśmy działania związane z ratowaniem zabytków i nadawaniem im nowych funkcji w życiu społecznym, kulturalnym i gospodarczym. Sztandarowym symbolem roku 2021 jest w tym zakresie odrestaurowana wieża ciśnień przy ul. Zamoyskiego.

Mimo panującego w 2021 roku stanu pandemii mieliśmy możliwość uczestnictwa w niepowtarzalnych wydarzeniach muzycznych i artystycznych w Domu Muzyki i Tańca, Filharmonii Zabrzeńskiej czy Teatrze Nowym. W kalendarz uznanych w skali europejskiej imprez muzycznych na trwałe wpisał się Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego. W scenarii postindustrialnej swoje miejsce odnajdują kolejne wydarzenia, jak np. Carbon Silesia Festival. Oferta kulturalna, edukacyjna, naukowa, sportowa połączona ze sferą medycyny, gospodarki i turystyki dziedzictwa poprzemysłowego pozwala kształtować nam markę nowoczesnego i inteligentnego miasta wyróżniającego Zabrze na tle Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Zabrze wciąż się rozwija, czego przykładem jest realizacja kilkuset projektów, na które uzyskaliśmy około 1,5 mld zł dofinansowania z Unii Europejskiej i innych źródeł zewnętrznych. To programy inwestycyjne, infrastrukturalne, ekologiczne i społeczne poprawiające jakość życia mieszkańców. W 2021 roku syste-

Fot. Maja Maciejko/Magazyn Metropolitan Silesia

matycznie pozyskiwaliśmy środki na ich przeprowadzenie i gwarantuję, że nadal będziemy aplikować o fundusze pozwalające rozwijać miasto. Zapewniam jednocześnie, że na bieżąco weryfikujemy stan finansów miasta i wciąż będziemy poddawać je badaniom niezależnych międzynarodowych agencji ratingowych, aby uzyskiwać diagnozy dotyczące perspektyw ekonomicznych Zabrze, które obecnie określane są jako stabilne.

W centrum zainteresowania samorządu pozostają mieszkańcy. Zaspokajanie ich potrzeb stanowi dla nas najważniejsze zadanie, a zarazem wyzwanie. Stąd w roku jubileuszu 100-lecia nadania Zabrze praw miejskich z satysfakcją możemy stwierdzić, że znajdujemy się na ścieżce zrównoważonego rozwoju wytyczonej przyjętą przez Radę Miasta strategią do roku 2030.

W NUMERZE

Kolejne projekty dla zabrzezan	str. 3
Wotum zaufania i absolutorium dla prezydenta Zabrze	str. 4-5
Inwestycje 2021 roku	str. 6-7
Narodowy Dzień Powstań Śląskich	str. 8
W podziękowaniu za służbę mieszkańcom	str. 9
Skarbówka zaprasza na szkolenia	str. 10
Dla piłkarzy i sprinterów	str. 11
W trosce o środowisko	str. 12
Lokatorzy odebrali klucze	str. 13
Za nami kolejny pełen wyzwań rok szkolny	str. 14-15
Dziękujemy za pracę z młodzieżą	str. 16-17
Szkoła wypiękniła i zyskała salę gimnastyczną	str. 18
Szkolnictwo zawodowe na najwyższym poziomie	str. 19
Bogata oferta na wakacje w mieście	str. 20-21
Pierwsze w Polsce dwujęzyczne przedszkole	str. 22
Nowa trasa dla rowerzystów	str. 23
Najlepsi tancerze spotkali się w Zabrzu	str. 24
Pobiegli, by pomóc	str. 25
Nowy wóz dla ochotników z Mikulczyc	str. 25
Promenada Śląskich Smaków	str. 26-27
Zabrze stolicą muzyki elektronicznej	str. 28
Botanik pełen atrakcji	str. 29
Górnice orkiestry zachwyciły w plenerze	str. 30
Pasja przy sztalugach	str. 31
Pod znakiem (nie tylko) wymiany doświadczeń	str. 32-33
Robert Lewandowski na badaniach w Zabrzu	str. 35
Antoni Rollnik – opowiem Wam o Zabrzu, cz. I	str. 36-37
Rozrywka	str. 38

Pobierz gazetę w wersji elektronicznej

► Sesja absolutoryjna w ratuszu Fot. UM Zabrze

RADA MIASTA PRZYJĘŁA SPRAWOZDANIE Z WYKONAN

Wotum zaufania dla prezydenta Z

Podczas czerwcowej sesji zabrzańscy radni przyjęli sprawozdanie z wykonania budżetu miasta za 2021 rok i udzieliли absolutorium prezydent Małgorzacie Mańce-Szulik. Sesja była również okazją do zaprezentowania aktualnego raportu o stanie miasta.

Uzyskałam kolejne, szesnaste już, absolutorium za wykonanie budżetu. Dziękuję radnym, którzy docenili ogrom pracy włożonej w rozwój naszego miasta. Dziękuję też współpracownikom za rok intensywnej pracy, z której efektów możemy być dumni. Dziękuję wszystkim, którzy podejmują współodpowiedzialność za nasze miasto i jego konsekwentny rozwój – urzędnikom, radnym miasta, pracownikom miejskich jednostek i spółek, społecznikom oraz mieszkańcom – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – Mamy ambitne plany i marzenia na przyszłość, dlatego skutecznie kon-

tinuujemy naszą codzienną pracę, do której zapraszamy wszystkich chętnych – dodaje.

Podczas czerwcowej sesji zaprezentowany został raport o stanie miasta za 2021 rok. To kolejny rok,

WARTO WIEDZIEĆ!

Zabrze od wielu lat należy do najbardziej aktywnych miast pod względem pozyskiwania funduszy unijnych i krajowych, czego efektem jest realizacja projektów za około 1,5 mld zł.

► Zabrzańskie tereny Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Fot. UM Zabrze

IA BUDŻETU ZA 2021 ROK

a i absolutorium abrza

w którym suma dochodów i wydatków przekroczyła wartość miliarda złotych. Dochód miasta w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniósł 6757 zł. To o ponad 2 tys. zł więcej niż w 2017 r.

Spadła z kolei stopa bezrobocia z 7 procent w 2020 r. do 5,2 procenta w 2021 r. To m.in. efekt dynamicznego rozwoju terenów specjalnej strefy ekonomicznej, na których uzbrojenie miasto przeznaczyło 65 mln zł.

Średnio co trzecia złotówka z budżetu miasta przeznaczona została w 2021 r. na oświatę. Prawie 343,3 mln zł przeznaczono na wydatki bieżące, natomiast ponad 19 mln zł stanowiły wydatki majątkowe. Warto zaznaczyć, że subwencja pokrywa około 60 procent wydatków na oświatę, zaś 40 procent stanowią środki z budżetu miasta.

Jubileusz 60-lecia obchodził w 2021 r. Szpital Miejski. Na modernizację i rozbudowę placówki mia-

sto przeznaczyło w ostatnich latach 150 mln zł. W 2021 r. rozpoczęło działalność Centrum Usług Społecznych, mieszczące się w zrewitalizowanym za około 14 mln zł budynku dawnej gazowni przy ul. Stalmacha.

Rok 2021 to również kolejne inwestycje drogowe. Powstała m.in. nowa droga z rondem przy skrzyżowaniu z ulicami Pyskowską i Magazynową. Koszt inwestycji zamknął

się kwotą ponad 6 mln zł. Wybudowanie tej drogi dało możliwość udostępnienia dodatkowych terenów inwestycyjnych w Małej Strefie Ekonomicznej. Ponad 28 mln zł przeznaczyło miasto w 2021 r. na działania w obszarze kultury.

Miasto dba również o swoich najmłodszych mieszkańców poprzez zapewnienie im możliwości korzystania z zajęć rekreacyjno-sportowych w nowych miejskich obiektach. Młodzież osiągająca sukcesy w gimnastyce sportowej trenuje w najnowocześniejszej w południowej Polsce sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Sportowych przy ul. Płaskowickiej. Jej budowa i wyposażenie kosztowało blisko 20 mln zł.

Wizytówką 2021 r. stał się również Park Miliona Świateł, jaki przy współpracy z firmą Multidekor powstał na terenie Kąpieliska Leśnego. Atrakcja przyciągnęła dziesiątki tysięcy gości z kraju i zagranicy. **GOR**

TAKIE SĄ LICZBY

900 mln zł

wynosiła wartość majątku miasta w 2006 r.

3,6 mld zł

wynosiła wartość majątku miasta w 2021 r.

Inwestycje 2021 roku

► Najnowocześniejsza w południowej Polsce hala gimnastyczna Fot. UM Zabrze

► Centrum Usług Społecznych w budynku dawnej gazowni Fot. UM Zabrze

► Pierwszy poza Stanami Zjednoczonymi zakład firmy Weber Fot. UM Zabrze

► Zrewitalizowana wieża ciśnieni przy ul. Zamoyskiego Fot. UM Zabrze

► Strefa Carnall w Sztolni Królowa Luiza Fot. UM Zabrze

► Budowa sieci ciepłowniczej w Rokitnicy i Helence Fot. UM Zabrze

► Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia Fot. UM Zabrze

► Remont i rozbudowa siedziby Teatru Nowego Fot. UM Zabrze

► Park Miliona Świąteł na Kąpielisku Leśnym Fot. UM Zabrze

► Żłobek Miejski przy ul. Niedziałkowskiego Fot. UM Zabrze

► Sportostrada na osiedlu Janek Fot. UM Zabrze

► Rozbudowa układu komunikacyjnego miasta Fot. UM Zabrze

► Termomodernizacja kolejnych szkół i przedszkoli Fot. UM Zabrze

► Budowa nowych i bezpiecznych obiektów sportowych Fot. UM Zabrze

► Uroczystości na cmentarzu parafialnym w Kończycach Fot. UM Zabrze

PO RAZ PIERWSZY OBCHODZILIŚMY NOWO USTANOWIONE ŚWIĘTO

Narodowy Dzień Powstań Śląskich

W czerwcu po raz pierwszy obchodziliśmy ogólnopolskie święto upamiętniające uczestników powstań śląskich. Narodowy Dzień Powstań Śląskich ustanowiony został 20 czerwca. Właśnie wtedy, przed stu laty, mieszkańcy entuzjastycznie powitali wkraczające do powiatu katowickiego wojska dowodzone przez generała Stanisława Szeptyckiego.

To dla nas wyjątkowe święto. Uchwalone zostało przez parlament, aby upamiętnić osoby, które poświęcając swoje życie włączyły się w walki o przyszłość naszego regionu – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

Ustawę o ustanowieniu Narodowego Dnia Powstań Śląskich prezydent RP Andrzej Duda podpisał 7 czerwca podczas uroczystości w auli im. Bolesława Szabelskiego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Miejsce nie było przypadkowe. Właśnie tutaj odbyło się bowiem pierwsze posiedzenie Sejmu Śląskiego i w tym gmachu obradował on przez pierwszych siedem lat.

– Nie byłoby tej wielkości i postępu w II Rzeczypospolitej, gdyby nie było możliwości, które dawał Górny Śląsk i jego zasoby oraz wielcy pa-

trioci, którzy dla Polski pracowali – przypomniał podczas uroczystości prezydent Andrzej Duda.

Narodowy Dzień Powstań Śląskich upamiętnia wysiłki walczących o przyłączenie Górnego Śląska do Polski. Trzy powstania śląskie z lat 1919–1921 stanowią jeden z najważniejszych zrywów niepodległościowych w historii odradzającego się po I wojnie światowej państwa polskiego, których efektem był powrót części Górnego Śląska do Polski. Powstania zwróciły uwagę społeczności międzynarodowej na problem Śląska i dążenia mieszkającej tutaj ludności.

Dwa powstania poprzedzały zapowiedziany na marzec 1921 r. plebiscyt, w którym mieszkańcy Górnego Śląska mieli wypowiedzieć się, czy chcą przyłączenia tego regionu do Polski, czy do Niemiec. III po-

wstanie śląskie, trwające od maja do lipca 1921 r., było odpowiedzią na niekorzystne dla Polski propozycje podziału Górnego Śląska. Na czele zrywu, w którym wzięło udział ok. 60 tys. Polaków, stanął Wojciech Korfanty. W efekcie powstania Rada Ambasadorów zdecydowała o korzystniejszym dla Polski podziale Śląska. Z obszaru plebiscytowego – czyli ponad 11 tys. km kw. – zamieszkanego przez ponad 2 mln ludzi, do Polski przyłączono 29 proc. terenu i 46 proc. ludności. W Polsce znalazły się m.in. Katowice, Świętochłowice, Królewska Huta (obecny Chorzów), Rybnik, Lubliniec, Tarnowskie Góry i Pszczyna. Podział był też korzystny dla Polski gospodarczo – na przyłączonym terenie znalazły się: 53 z 67 istniejących kopalni, 22 z 37 wielkich pieców oraz 9 z 14 stalowni.

GOR

W podziękowaniu za służbę mieszkańcom

O pięć osób oraz instytucji poszerzy się w tym roku grono wyróżnień im. św. Kamila. Pamiątkowe statuetki trafią w lipcu do firmy DB Cargo, Centrum Organizacji Pozarządowych, Anny Tamas, Zbigniewa Bareckiego oraz zajmującego się transplantacją płuc zespołu Śląskiego Centrum Chorób Serca.

Firma DB Cargo nagrodzona została za tworzenie i koordynowanie projektów społecznej odpowiedzialności biznesu. Spółka podejmuje szereg inicjatyw kierowanych do społeczności lokalnych, organizacji pozarządowych oraz swoich pracowników. Wśród nich wymienić można „Kolej na pomaganie”, „Dobry pomysł”, „Wolontariat na przyczepkę” oraz „Zamień komórkę na planszówkę”. DB Cargo Polska podejmuje także wiele działań w zakresie ochrony środowiska naturalnego.

Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu kapituła doceniła za codzienną pracę wspierającą merytorycznie i technicznie dziesiątki zabrzańskich stowarzyszeń i fundacji, promocję aktywności społecznej, wspieranie inicjatyw kulturalnych i obywatelskich oraz gromadzenie i udostępnianie informacji dotyczących lokalnego sektora pozarządowego. Od lutego COP pełni funkcję centralnego punktu przyjmowania i dystrybucji darów na rzecz ludności Ukrainy.

Wyróżnienie trafi także do zespołu lekarskiego Oddziału Transplantacji Płuc z Pododdziałem Mukowiscydozy, Pododdziałem Chirurgii Klatki Piersiowej i Pododdziałem Chorób Płuc Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu. Nagrodzono w ten sposób ogromne zaangażowanie

i pomoc pacjentom zgłaszającym się do Śląskiego Centrum Chorób Serca z chorobami płuc i dolegliwościami pocovidowymi. W okresie pandemii zabrzańscy specjaliści jako pierwsi w Polsce, i jedni z pierwszych na świecie, wykonali przeszczep płuc u pacjenta z ECMO po zakażeniu COVID-19.

Anna Tamas nagrodzona została za wieloletni aktywny udział w życiu kulturalnym, oświatowym, społecznym oraz aktywne włączanie się w życie codzienne miasta poprzez szereg inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności, w tym organizowanie koncertów, kursów, wydarzeń kulturalnych, wycieczek i obozów dla dzieci. Anna Tamas aktywnie działa w stowarzyszeniu Wielka Flota Zjednoczonych Sił, które prowadzi świetlicę „Nasza Chata”. Jej celem jest pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych wy-

kluczeniem społecznym. Od początku funkcjonowania stowarzyszenie pełni funkcję głównego zabrzańskiego sztabu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Zbigniew Barecki doceniony został za szczególny wkład w rewitalizację obiektów szybu „Maciej”, które stały się wizytówką Zabrza. Szyb Maciej to wyjątkowe miejsce na mapie miasta, gdzie w postindustrialnej przestrzeni odbywają się imprezy kulturalne, wystawy oraz wydarzenia edukacyjne. Zbigniew Barecki jest mecenasem sztuki i muzyki w naszym mieście, walnie przyczyniając się do powstania wyjątkowego w skali regionu „Fortepianarium” w zrewitalizowanym budynku byłej kopalni „Ludwik”. Chętnie wspiera różnorodne akcje charytatywne, służąc pomocą drugiemu człowiekowi, szczególnie dzieciom z chorobą onkologiczną.

GOR

► Laureaci otrzymują pamiątkowe statuetki Fot. UM Zabrze

Skarbowka zaprasza na szkolenia

Na bezpłatne szkolenia online dotyczące zmian podatkowych zaprasza Krajowa Administracja Skarbowa. Oferta związana jest z wejściem w życie od lipca nowej stawki podatku od osób fizycznych.

Na szkolenie można zapisać się na stronie www.podatki.gov.pl – Webinary – Niskie podatki. Spotkania są dedykowane przedsiębiorcom, osobom zajmującym się obsługą kadr i płac, pracownikom, emerytom, rencistom oraz rodzicom. Formuła spotkania to prezen-

tacja z możliwością zadawania pytań na czacie – tłumaczy Marek Schuetz, kierownik Działu Obsługi Bezpośredniej Urzędu Skarbowego w Zabrzu. – Działa również Infolinia Krajowej Informacji Skarbowej, a konsultanci KIS na bieżąco udzielą odpowiedzi na wszystkie pytania.

Zapraszamy również do urzędów skarbowych i umawiania wizyt za pośrednictwem usługi „Umów wizytę w urzędzie skarbowym” – dodaje.

Wszelkie informacje dotyczące zmian podatkowych dostępne są na dedykowanej stronie www.podatki.gov.pl/niskiepodatki. GOR

RADA MIASTA ZABRZE – POSIEDZENIA KOMISJI

KOMISJA BUDŻETU I INWESTYCIJ

4.07 godz. 13.00 – Monitorowanie realizacji zadań inwestycyjnych zaplanowanych w budżecie Zabrza w 2022 roku – ZSP nr 8. Geopark, infrastruktura drogowa w dzielnicy Grzybowice. Komisja wyjazdowa.

6.07 godz. 16.00 – Sprawy sesyjne, organizacyjne i bieżące.

KOMISJA EKOLOGII

5.07 godz. 14.00 – Park Miejski – miejsce edukacji, relaksu i kultury. Komisja wyjazdowa.

6.07 godz. 16.00 – Sprawy sesyjne, organizacyjne i bieżące.

KOMISJA GOSPODARKI KOMUNALNEJ I ROZWOJU MIASTA

1.07 godz. 16.00 – Stan realizacji inwestycji – przedłużenie ul. Korfantego.

6.07 godz. 16.00 – Sprawy sesyjne, organizacyjne i bieżące.

KOMISJA KULTURY I DZIEDZICTWA

6.07 godz. 16.00 – Sprawy sesyjne, organizacyjne i bieżące.

7.07 godz. 15.00 – Wieża ciśnień w nowej edukacyjno-muzealnej odśłonie. Podsumowanie realizacji projektu. Komisja wyjazdowa.

KOMISJA OŚWIATY

5.07 godz. 15.00 – Działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Komisja wyjazdowa.

6.07 godz. 16.00 – Sprawy sesyjne, organizacyjne i bieżące.

KOMISJA PRAWA I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

4.07 godz. 14.00 – Informacja dotycząca działania na

rzecz osób bezdomnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

6.07 godz. 16.00 – Sprawy sesyjne, organizacyjne i bieżące.

KOMISJA REWIZYJNA

7.07 godz. 15.00 – Wieża ciśnień w nowej edukacyjno-muzealnej odśłonie. Podsumowanie realizacji projektu. Komisja wyjazdowa.

KOMISJA SPORTU, TURYSTYKI I REKREACJI

4.07 godz. 16.00 – Zabrzeńskie ścieżki rowerowe. Aktualny stan i plan rozwoju.

6.07 godz. 16.00 – Sprawy sesyjne, organizacyjne i bieżące.

KOMISJA ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ

5.07 godz. 12.00 – Świadczenia socjalne. Analiza przychodów i wydatków za I półrocze 2022 r.

6.07 godz. 16.00 – Sprawy sesyjne, organizacyjne i bieżące.

KOMISJA DS. UTWORZENIA NOWYCH DZIELNIC

22.07 godz. 10.00 – Zaopiniowanie uwag i propozycji przekazanych w ramach konsultacji z mieszkańcami miasta.

DYŻURY RADNYCH

W lipcu radni pełnią dyżury zarówno w ratuszu przy ul. Religii 1 (pokój nr 63), jak i poza siedzibą Urzędu Miejskiego. Szczegółowy harmonogram dostępny jest na stronie internetowej www.miastozabrze.pl.

► Boisko z bieżnią otwarte przy Szkole Podstawowej nr 14 Fot. UM Zabrze

KOLEJNA INWESTYCJA W RAMACH ZABRZAŃSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

Dla piłkarzy i sprinterów

Nowoczesne i bezpieczne boisko piłkarskie z bieżnią lekkoatletyczną otwarto przy Szkole Podstawowej nr 14 im. Adama Mickiewicza. Obiekt powstał w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego. Koszt inwestycji to prawie pół miliona złotych.

Nasza szkoła sportem stała, stoi i pewnie stać będzie – uśmiecha się Jolanta Kmieć, dyrektor Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 14. – Mamy bardzo utalentowaną młodzież. Wygrywamy zawody rangi miejskiej, rejonowej, startujemy w zawodach wojewódzkich w siatkówce, lekkiej atletyce, koszykówce, tenisie stołowym. Na pewno w tym kierunku sportowym będziemy się dalej realizować – dodaje.

Podobnego zdania jest Weronika Leszek, absolwentka zabrzeńskiej „czternastki” i utalentowana sprinterka. – Bardzo się cieszę, że uczniowie będą mieli lepsze warunki do rozwijania swo-

ich umiejętności niż ja kiedyś. Dzieciaki na pewno bardzo to doceniają – mówi Weronika Leszek.

W ramach projektu, którego realizacja została podzielona na dwa etapy, wykonano boisko do piłki nożnej z murawą z trawy syntetycznej o wymiarach 21 na 35 metrów oraz 60-metrową, trójtrową bieżnię lekkoatletyczną wraz ze skocznią w dal.

– Oddajemy do użytku kolejny obiekt sportowy zrealizowany z myślą o najmłodszych mieszkańcach. To jedna z wielu ważnych dla zabrzeńców inwestycji, która wybrana została w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego – zwraca uwagę prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

GOR

101 PROJEKTÓW

Aktualnie trwa IX edycja Zabrzeńskiego Budżetu Obywatelskiego.

W ramach trwającego do 9 czerwca naboru wniosków zabrzeńcy przedstawili 101 pomysłów na inwestycje. Aktualnie trwa weryfikacja projektów pod względem formalnym.

Potrwa ona do 2 września. Najbardziej pożądane inwestycje mieszkańcy wybiorą w głosowaniu, które potrwa od 30 września do 17 października.

fot. Mirosław Cichy/WFOŚiGW w Katowicach (2)

W TROSCIE O ŚRODOWISKO

PLENEROWE PODSUMOWANIE ÓSMEJ EDYCJI KONKURSU ZIELONA PRACOWNIA

70 szkół z terenu województwa śląskiego otrzymało dofinansowanie na stworzenie ekologicznych pracowni w ósmej edycji konkursu Zielona Pracownia'2022. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach przeznaczył na ten cel blisko 2,8 mln zł – najwięcej w historii konkursu.

Finał konkursu, wraz z uroczystym wręczeniem symbolicznych dyplomów potwierdzających dofinansowanie, został zorganizowany na zamku w Ogrodzieńcu. W plenerowej gali udział wzięło ponad tysiąc osób – zaproszonych gości, przedstawicieli gmin i miast oraz zwycięskich szkół, ale przede wszystkim uczniów z całego województwa.

– Ten konkurs organizujemy po to, aby wzrastała świadomość ekologiczna, bo edukacja od najmłodszych lat jest bar-

dzo istotna. Im więcej postaw ekologicznych nauczymy się w młodości, tym mniej problemów ze środowiskiem będziemy mieli w późniejszych latach. To jest cel, który chcemy osiągnąć realizując program Zielonych Pracowni – podkreśla Tomasz Bednarek, prezes WFOŚiGW w Katowicach.

Na tegoroczny konkurs Zielona Pracownia wpłynęło 129 zgłoszeń, z których wybranych zostało 70 projektów. Wśród laureatów znalazły się trzy szkoły z Zabrze. To Szkoła Podstawowa nr 25, Szkoła Podstawowa nr 31 oraz Międzynarodowa Szkoła Podstawowa.

Celem konkursu jest dofinansowanie w formie dotacji wniosków dotyczących utworzenia pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, chemiczno-fizycznych czy geologicznych w klasach 4–8 szkół podstawowych oraz w szkołach średnich. Maksymalna kwota dotacji nie może przekroczyć 40 tys. zł. To już ósma edycja konkursu Zielona Pracownia. Dzięki dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w szkołach województwa śląskiego powstało 439 pracowni, których stworzenie pochłonęło ponad 16,5 mln zł.

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.

Kolumnę dofinansowano ze środków
**Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach**

► Nowe osiedle w Grzybowicach prezentuje się bardzo efektownie Fot. Dom100.eu

DEWELOPER DOM100.EU ZAKOŃCZYŁ I ETAP BUDOWY OSIEDLA GRZYBOWICE

Lokatorzy odebrali klucze

Pierwsze rodziny odebrały klucze do mieszkań na osiedlu Grzybowice. Deweloper Dom100.eu zakończył właśnie pierwszy etap inwestycji, w ramach którego powstały 44 domy w zabudowie bliźniaczej i szeregowej oraz dwa budynki mieszkalne po 21 mieszkań w każdym. Łącznie zamieszka tutaj 86 rodzin.

Grzybowice to prężnie rozwijająca się dzielnica Zabrze, w której w tym roku miasto wybudowało aż sześć nowych dróg: ul. gen. Stanisława Dąbka, ul. gen. Bronisława Ducha, ul. ks. Michała Wosia, ul. Żółtą, ul. Czekanowską i ul. Na lesie. Realizowany jest także projekt geoparku, czyli rekultywacji na cele rekreacyjno-edukacyjne dziewięciu hektarów dawnego wyrobiska gliny. Swoją inwestycję realizuje tu również deweloper Dom100.eu. Osiedle Grzybowice powstaje w bliskim sąsiedztwie domów jednorodzinnych na granicy Gliwic i Szaszy. Przy samym osiedlu znajduje się nie tylko niska zabudowa jednorodzinna, ale także malownicze pola. Kawalek dalej, bo w odległości jednego kilometra, mieści się teren zalesiony. Można więc bardzo szybko znaleźć się w miejscach sprzyjających odpoczynkowi. W okolicy znajduje się też wiele terenów, które są świetne na piesze wędrówki, wycieczki rowerowe, wyjścia z psem lub jogging.

– W Zabrzu konsekwentnie rozwijamy społeczne budownictwo mieszkaniowe. Wspieramy także

inicjatywy deweloperów i osób prywatnych, czego przykładem jest osiedle w Grzybowicach. Zapotrzebowanie na nowe mieszkania potwierdza, że ludzie chcą mieszkać w Zabrzu – mówi prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – Za pośrednictwem Zabrzańskiej Agencji Rozwoju Inwestycji miasto przygotowało tereny pod inwestycję mieszkaniową zrealizowaną przez profesjonalnego dewelopera – zwraca uwagę Mariola Majchrzyk, prezes ZARI.

Ze względu na spore zainteresowanie nowym osiedlem, deweloper

przygotował już do sprzedaży mieszkania i domy w ramach kolejnego etapu inwestycji. Będą to domy z ogrodami w zabudowie szeregowej (o powierzchni 113 m kw. i 139 m kw.), a także dwa czteropiętrowe budynki wyposażone m.in. w windy oraz instalację fotowoltaiczną do zasilania części wspólnych osiedla. Firma Dom100.eu zadba także o zagospodarowanie zieleni na osiedlu Grzybowice. W sumie zostanie posadzonych około trzech tysięcy drzew iglastych oraz pięćset drzew i krzewów liściastych, w tym dwieście drzew alejowych. GOR

DNI OTWARTE

W dniach 9–10 lipca Dom100.eu zaprasza na Dni Otwarte, podczas których będzie można obejrzeć nowy etap osiedla Grzybowice. Szczegóły już zrealizowanych inwestycji oraz aktualną ofertę można poznać na stronie www.dom100.eu oraz pod numerem telefonu 500 133 100.

► Symboliczne przekazanie kluczy Fot. Dom100.eu

► Podczas akademii z okazji zakończenia roku szkolnego uśmiechy pojawiały się nie tylko na rysunkach Fot. UM Zabrze

DLA KILKUNASTU TYSIĘCY ZABRZAŃSKICH UCZNIÓW ROZPOCZĘŁY SIĘ WAKACJE

Za nami kolejny pełen

To był kolejny pełen wyzwań rok szkolny. W okresie ostatnich miesięcy musieliśmy poradzić sobie nie tylko z pandemią, ale także ze skutkami wojny za wschodnią granicą. Tym większa jest więc satysfakcja.

Zeby zapalać innych, samemu trzeba płonąć. Rok szkolny 2021/22 podsumowaliśmy w wieży ciśnień z dyrektorami naszych placówek oświatowych, którzy z ogromnym zaangażowaniem pracowali na rzecz zabrzańskiej młodzieży – mówi prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – W okresie ostatnich miesięcy musieliśmy poradzić sobie nie tylko z pandemią, ale także ze skutkami wojny za wschodnią granicą. Dobra współpraca miasta ze szkołami pozwoliła na przyjęcie blisko siedmiuset uczniów i przedszkolaków z ogarniętej wojną Ukrainy. Gratuluję serdecznie wszystkim dyrektorom, nauczycielom, pedagogom oraz pracownikom oświaty, którzy konsekwentnie i skutecznie realizowali zadania dydaktyczne

i wychowawcze. Rodzicom i uczniom serdecznie gratuluję osiągniętych sukcesów i dziękuję za aktywne włą-

TAKIE SĄ LICZBY

362,3 mln zł
stanowiły w 2021 r. wydatki
związane z oświatą

343,3 mln zł
przeznaczono na
wydatki bieżące

19 mln zł
stanowiły wydatki majątkowe

czenie się w życie szkolnych społeczności oraz naszego miasta – dodaje.

Przypomnijmy, że wydatki związane z oświatą to co roku największa pozycja w budżecie Zabrze. Na ten cel przeznaczana jest średnio co trzecia złotówka z miejskiej kasy. W naszym mieście funkcjonuje ponad sto publicznych przedszkoli i szkół. Bogatą ofertę edukacyjną Zabrze uzupełniają 28 placówek prywatnych i niepublicznych. W 2021 r. miasto przeznaczyło ponad 29,2 mln zł na dotacje dla placówek oświatowych niepublicznych.

Zabrze ogromną wagę przywiązuje do rozwoju szkolnictwa zawodowego. Kształtując zawodową ofertę edukacyjną, miasto stale dostosowuje ją do bieżących i przyszłych potrzeb rynku. W 2021 r. szkoły techniczne kształciły w 23 za-

► Zakończony rok szkolny to wiele zrealizowanych projektów edukacyjnych Fot. UM Zabrze

wyzwań rok szkolny

wodach, a branżowe w 20 zawodach, oferując łącznie 43 profile.

W naszym mieście od ponad dziesięciu lat realizowany jest program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, który objął już 90 budynków. Łączna kwota środków przeznaczonych na ten cel wyniosła około 115 mln zł. Do tej pory zmodernizowano już 47 placówek oświatowych. W trakcie modernizacji jest 10 obiektów. Na podniesienie standardu funkcjonowania i bezpieczeństwa zabrzańskich szkół i przedszkoli rozdysponowano w ubiegłym roku kwotę ponad 19 mln zł.

– Inwestycja w naszych młodych zabrzańskich to najcenniejsza inwestycja – podkreśla prezydent Małgorzata Mańka-Szulik.

– Ten rok szkolny owocował bardzo wieloma wydarzeniami – mówi Ewa Wolnica, naczelnik Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego w Zabrzu. – Realizowaliśmy kolejne projekty, jak na przykład „Przedszkole

naszą szansą”. Ten rok szkolny to również finał projektu „Wiele potrzeb – jeden cel”, który był adresowany do szkół podstawowych. Powstało 18 nowych pracowni znakomicie wyposażonych w pomoce dydaktyczne. Dzieci miały również okazję uczestniczyć w wielu dodatkowych zajęciach. Poznawały sposoby szybkiego ucze-

nia się. Ten rok szkolny to również finał konkursu adresowanego do szkół zawodowych „Zawód jutra – wsparcie edukacji zawodowej w Zabrzu”. Nasi uczniowie bardzo cieszyli się również z tego, że mamy wyjątkowy rok szkolny, toczący się w przededniu setnych urodzin Zabrze – dodaje.

GOR

► Wyremontowane Przedszkole nr 36 Fot. UM Zabrze

NASZE SZKOŁY*

37 przedszkoli
– 4787 przedszkolaków

41 szkół podstawowych
– 10 922 uczniów

33 szkoły ponadpodstawowe
– 5609 uczniów

* placówki, dla których organem prowadzącym jest miasto

► I Liceum Ogólnokształcące i jego wieloletnia dyrektorka Lidia Szafrńska Fot. fot. Igor Cieśliski (2)

KILKORO DYREKTORÓW SZKÓŁ Z WIELOLETNIM STAŻEM PRZECHODZI NA EMERYTURĘ

Dziękujemy za pracę

Ten rok szkolny był ostatnim w pracy zawodowej kilkorga dyrektorów zabrzańskich szkół. W tym numerze chcielibyśmy podziękować za wieloletnią pracę z młodzieżą Lidii Szafrńskiej z I Liceum Ogólnokształcącego oraz Mirosławowi Mendeckiemu z Zespołu Szkół nr 10.

Lidia Szafrńska z 35 lat pracy zawodowej aż 27 spędziła w I LO – 20 lat jako dyrektor tej placówki. Ze szkołą związana jest jednak zdecydowanie dłużej. – Jestem absolwentką tej szkoły, w 1979 roku zdawałam tu maturę. Znając liceum od tej drugiej, uczniowskiej strony, wiedziałam co chciałabym utrzymać w niej, będąc dyrektorem – uśmiecha się Lidia Szafrńska. – Kiedy jako polonistka przyszłam uczyć do I LO, pracowali tu nauczyciele, którzy mnie uczyli. To było bardzo przyjazne grono. Byłam absolutnie pewna tego, że chcę zbudować zespół, dla którego uczniowie będą bardzo ważni. Ja pamiętałam grono nauczycielskie,

na czele ze swoją wychowawczynią, jako środowisko, które pomagało młodym ludziom przejść przez trudne przeżycia, wspierając swoją życzliwością i mądrością. Myślę, że udało mi się zbudować również taki zespół. Dodam, że połowa nauczycieli w naszym liceum to nasi absolwenci. Dzięki bardzo dobrej współpracy z samorządem lokalnym szkoła – mimo że ogromna i wymagająca wielkich inwestycji – została pięknie wyremontowana. Szkoła pozyskała też jako patrona profesora Zbigniewa Religę, który dla Zabrza i zabrzan jest bardzo ważną postacią. Społeczność uczniowska wypowiedziała się w tym temacie w plebiscycie, co

było też ważnym argumentem, że profesor Religa jest dla młodych autorytetem. Nasi uczniowie realizują wiele swoich pasji, które też mają wpływ na życie szkoły. Zawsze ścigaliśmy się, ale w takim pozytywnym sensie zdrowej rywalizacji, z innymi placówkami. Efektem tego jest wiele projektów edukacyjnych podejmowanych przez szkołę po to, by zarówno młodzież, jak i nauczyciele, mogli się rozwijać. Uczestnicząc w projektach międzynarodowych, obserwując młodzież na scenie czy na wspólnych wycieczkach, można ją poznać. A jaki jest obraz tych naszych uczniów? To młodzi ludzie, którzy znają języki obce, są otwarci,

► Podczas uroczystości w Zespole Szkół nr 10 uczniowie podziękowali swojemu dyrektorowi Mirosławowi Mendeckiemu Fot. UM Zabrze

z młodzieżą

przyjaźni, potrafią odnaleźć się w każdym środowisku. Ja tę moją szkołę po prostu kocham. Za to jaka ona jest, jacy ludzie w niej pracują, z jakim zaangażowaniem pochylają się nad młodzieżą. Cieszę się, że to serce mojej „jedyki”, takiej jaką pamiętam ją z lat młodości, udało się utrzymać. Na pewno będę cały czas na bieżąco z tym, co się będzie działo w szkole. Już zapowiedziałam, że z przyjemnością będę brać udział w uroczystościach, w akademiach i w występach artystycznych naszej młodzieży – dodaje.

Mirosław Mendecki w Zespole Szkół nr 10 spędził 25 lat. Przez 10 lat był wicedyrektorem, następnie przez 15 lat dyrektorem placówki. Jak podkreśla, kierowanie zespołem, w skład którego wchodzi kilka placówek, jest dużym wyzwaniem. – Uważam, że to, co udało mi się zrealizować i z czego się bardzo cieszę, to stworzenie szkoły o śląskich ko-

rzeniach, ale nowoczesnej i otwartej na nowoczesne projekty europejskie w oparciu o współpracę z różnymi ośrodkami, między innymi z Politechniką Śląską. Na samym początku pracy tutaj miałem okazję obserwować rozwój wchodzącego w skład zespołu liceum. Wiele się zmieniło w tym czasie. W swojej pracy opieraliśmy się na różnych projektach, sięgaliśmy do rozwiązań stosowanych w fińskiej edukacji, gdzie uczeń wybiera sobie przedmioty, które go interesują. Do sukcesów należą również klasy mistrzostwa sportowego, które od dwunastu lat działają w szkole w porozumieniu z Górnikiem Zabrze. Technikum nr 7 to również miejsce trzymające dobry poziom. Cztery lata temu udało nam się wdrożyć program nauczania zawodu technik programista. Był to strzał w dziesiątkę, patrząc na rynek pracy i ogromne zapotrzebowanie na tego typu

zawody. To również ważne narzędzie dla promocji szkoły, bardzo zwiększyło się zainteresowanie uczniów naszą placówką. Wdrożyliśmy kształcenie modułowe. Udało nam się pozyskać pracownię elektroniczną.

Cieszę się też, że Szkoła Podstawowa nr 27 wróciła w mury szkoły w ramach reformy. Społeczeństwo lokalne czekało na tę szkołę, o czym świadczy chociażby liczba trzystu uczniów.

Liczę na kontynuację tych działań, na pozostanie otwartym na zmiany, które unowocześnią szkołę. Chciałbym wspierać szkołę swoim doświadczeniem, które w czasie swojej kariery zawodowej udało mi się zdobyć. Moje marzenie? Żeby placówka mogła chwalić się coraz większą liczbą finalistów olimpiad, by te talenty matematyczne, informatyczne były widziane i doceniane – dodaje.

MM

► Tak po termomodernizacji prezentuje się Szkoła Podstawowa nr 28 Fot. UM Zabrze

KOLEJNA PLACÓWKA OŚWIATOWA ZMIENIŁA SWOJE OBLCIE

Szkoła wypiękniała i zyskała salę gimnastyczną

Podwójny powód do świętowania mieli w czerwcu uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 28. W placówce zakończyła się termomodernizacja. Do użytku oddano jednocześnie salę gimnastyczną.

Bardzo się cieszę, bo teraz jeszcze przyjemniej się tutaj uczyć. Bardzo mi się podoba nasza szkoła – mówi Kinga, jedna z uczennic.

– Najbardziej podoba mi się to, że szkoła została przemalowana. Dzięki temu jest ładniejsza i z przyjemnością można tu się uczyć – dodaje Ania.

Odnowiona szkoła zaprezentowała swoje oblicze na początku czerwca. – To wielka radość, która towarzyszy nie tylko mnie, ale wszystkim uczniom, a właściwie całej społeczności szkolnej – podkreśla Bożena Olichwer, dyrektor SP nr 28 im. Miłośników Rokitnicy. – Termomodernizacja i oddanie do użytku małej sali gimnastycznej to taka kropka nad „i”. Wcześniej z budżetu partycypacyjnego wyremontowaliśmy również boisko – dodaje.

Generalny remont placówki kosztował ponad 4 mln zł. Wykonana termomodernizacja to nie tylko estetyka i udogodnienia, ale również oszczędności. O jedną trzecią spad-

ną bowiem koszty ogrzewania szkoły. – W ramach termomodernizacji wykonane zostało ocieplenie budynku, stropów, piwnic, do tego wymieniliśmy stolarkę okienną i drzwiową, wykonano także modernizację oświetlenia. Sale zostały pomalowane, w paru wymienialiśmy podłogę. Do tego doszła mała sala gimnastyczna i zewnętrzna infrastruktura – wylicza Mariusz Dawidowski z firmy Plast-Bud Gliwice, która była głównym wykonawcą robót.

– W Zabrzu mamy ponad sto placówek oświatowych, które staramy się sukcesywnie termomodernizować. Udało nam się pozyskać środki na ten cel dla Szkoły Podstawowej nr 28 i mogliśmy spełnić marzenie uczniów i ich rodziców. Cieszę się, że termomodernizację i budowę małej sali gimnastycznej udało się zrealizować w jednym czasie – podsumowuje prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

MM

► Uczniowie zaprezentowali swoje talenty Fot. UM Zabrze

► Wyremontowany budynek Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Fot. UM Zabrze

CENTRUM KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO I USTAWICZNEGO PO TERMOMODERNIZACJI

Szkolnictwo zawodowe na najwyższym poziomie

Jeszcze lepsze warunki do szlifowania zawodowych talentów zyskali wychowankowie Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu. W placówce, która obchodzi właśnie jubileusz 20-lecia funkcjonowania, zakończył się kolejny etap termomodernizacji.

Jak ważne jest kształcenie zawodowe, szczególnie wiedzą przedsiębiorcy poszukujący fachowców. W Zabrzu staramy się stworzyć takie warunki, by nasza młodzież jak najlepiej odnalazła się na rynku pracy. W naszym mieście kształcimy młodych ludzi w ponad dwudziestu różnych zawodach – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

Właśnie o edukacji zawodowej rozmawiali uczestnicy konferencji zorganizowanej w obchodzącym jubileusz 20-lecia Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu. Wydarzenie stało się również okazją do zaprezentowania efektów kolejnego etapu termomodernizacji placówki. – Działamy na rzecz Zabrze i jego mieszkańców. Przez te dwadzieścia lat udało się osiągnąć bardzo dużo. Mamy świetne wyposażenie, możliwości kształcenia w wielu zawodach i liczę na to, że ten trend bę-

dzie kontynuowany – podkreśla Ryszard Gruca, wieloletni dyrektor CKPiU, który w tym roku przechodzi na emeryturę.

Przypomnijmy, że Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu jest publiczną placówką oświatową prowadzącą

► Przechodzący na emeryturę dyrektor placówki Ryszard Gruca Fot. UM Zabrze

szkolenia, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe dla uczniów i słuchaczy zabrzańskich szkół zawodowych oraz średnich, a także bezpłatne kształcenie osób dorosłych. CKPiU może się dziś pochwalić znakomitą kadrą i ponad dwudziestoma świetnie wyposażonymi pracownikami, w których swoje umiejętności doskonali przyszli mechanicy samochodowi, programiści, budowlańcy, fryzjerzy czy też specjaliści w obsłudze sterowanych numerycznie obrabiarek.

– Efekty współpracy są obopólne. Centrum korzysta z naszych urządzeń, doświadczeń i wiedzy, a my z potencjału, jaki niesie tutaj placówka. Pierwszym i namacalnym rezultatem tej współpracy jest to, że w krótkim czasie zatrudniliśmy absolwenta tutejszej szkoły do naszych służb serwisowych. Dziś jest on cenionym serwisantem – mówi Bertold Czogała z firmy Haas Polska. MM

► Wakacyjne warsztaty teatralne w Teatrze Nowym Fot. Paweł Janicki/Teatr Nowy

LATO SPĘDZANE W ZABRZU Z PEWNOŚCIĄ NIE BĘDZIE NUDNE

Bogata oferta na w

Wycieczki, półkolonie, przedstawienia teatralne, wystawy, konkursy i warsztaty – to tylko niektóre przedsięwzięcia realizowane przez organizatorów akcji „Lato w mieście 2022”. Zabrze przygotowało bogatą ofertę zajęć sportowych, rekreacyjnych, plastycznych i edukacyjnych, z których skorzystać mogą ci, którzy spędzają tegoroczne wakacje w mieście.

Tradycyjnie już Teatr Nowy w Zabrzu zaprasza w czasie wakacji na warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży w wieku od 8 do 16 lat. Poprowadzą je aktorzy i pracownicy działów kreatywnych teatru. Uczestnicy mają do wyboru kilka grup: aktorską, lalkarsko-aktorską, scenograficzno-plastyczną, taneczno-wokalną i promocyjno-dziennikarską. W trakcie dwutygodniowych warsztatów powstanie spektakl, który na zakończenie zostanie zaprezentowany na scenie Teatru Nowego.

Wakacyjną ofertę przygotowało Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Do końca sierpnia Sztolnia Królowa Luiza zaprasza na zwie-

dzenie tematyczne „CRAFTOMANIA”. To program zwiedzania podziemi nawiązujący do tematyki słynnej gry komputerowej. Trasa tematycznie przygotowana, zaaranżowana i dedykowana wszystkim fanom rozrywki interaktywnej. Dzieci uczestniczą w szeregu aktywności nawiązujących do zadań w grze. Po wyjściu z podziemi do dyspozycji zwiedzających jest Park 12C.

Od 11 lipca do 19 sierpnia potrwają warsztaty „SKATE SZYCHTA” z deskorolką w Sztolni Królowa Luiza. Program pozwoli na nawiązanie pierwszego kontaktu ze sportem, jakim jest jazda na deskorolce. W okresie wakacji Sztolnia Królowa Luiza zaprasza również na weeken-

dowe animacje sportowe, atrakcje oraz warsztaty w Parku 12C.

Szeroką ofertę zajęć przygotował Miejski Ośrodek Kultury wraz ze swoimi dzielnicowymi filiami w Biskupicach, Kończycach, Pawłowie i Grzybowicach oraz kinem ROMA. „Wariacje na wakacje w MOK – KREATYWNA WARSZTATOWNIA” to warsztaty nawiązujące do filozofii less waste oraz idei związanej z samodzielnym wykonywaniem na własne potrzeby różnych przedmiotów bez pomocy profesjonalistów. MOK zachęca do aktywnego rozwijania pasji, nadawania przedmiotom „drugiego życia”, tworzenia czegoś z niczego, znajdowania radości w procesie tworzenia.

► Tematyczne zwiedzanie „CRAFTOMANIA” w Sztolni Królowa Luiza Fot. UM Zabrze

Wakacje w mieście

Zaplanowano warsztaty tworzenia zegarów, biżuterii oraz ekotreb. W wakacyjnej ofercie znalazły się warsztaty malowania na wodzie, pirografii, nauki kalkowania oraz ukraińskiej sztuki ludowej.

Będzie można także doskonalić znajomość języka angielskiego. Pełny program warsztatów wakacyjnych Miejskiego Ośrodka Kultury można znaleźć na stronie www.mok.art.pl. Wakacyjną ofertę dla najmłodszych przygotowało również kino ROMA.

Na „Lato w bibliotece – 2022” zaprasza Miejska Biblioteka Publiczna. Będzie m.in. organizowany w Miejskim Ogrodzie Botanicznym happening „Dzień Pszczół”. W programie imprezy znajdą się spotkania ze znawcami tematyki pszczół i pszczelarstwa, a także ciekawe warsztaty, wśród których ofertę dla siebie znajdą zarówno najmłodszy, jak i nieco starsi fascynanci pszczelego świata.

Muzeum Miejskie proponuje w okresie wakacji szereg lekcji muzealnych. Zajęcia będą prowadzone w siedzibie placówki przy ul. Powstańców Śląskich 3 oraz w Galerii Café Silesia przy ul. 3 Maja 6.

Organizatorzy opowiedzą m.in. o historii zabrzańskiego herbu, dawnych wierzeniach ludowych,

przybliżą sylwetki lokalnych artystów i dokonania zawodników Górnik Zabrze. Szczegółowe informacje i zapisy pod numerem telefonu 32 271-56-89, wew. 26 lub 30.

Na młodych zabrzan czekają również liczne obiekty sportowe i rekreacyjne, które umożliwiają aktywne spędzanie czasu na powietrzu. **GOR**

► Dzień Pszczół z MBP w Miejskim Ogrodzie Botanicznym Fot. UM Zabrze

▶ Maluchy zaprezentowały swoje talenty sceniczne... Fot. UM Zabrze

▶ ...i znajomość języka angielskiego Fot. UM Zabrze

MALUCHY Z PRZEDSZKOLA NR 49 MOGĄ SIĘ CZUĆ WYJĄTKOWO

Pierwsze w Polsce dwujęzyczne przedszkole

Przedszkole nr 49 w Zabrzu jest pierwszą placówką w Polsce, która otrzymała certyfikat Ogólnopolskiego Programu Dwujęzyczny Przedszkolak! Wręczenie certyfikatu odbyło się w Miejskim Ośrodku Kultury. Na scenie zaprezentowały się przedszkolaki, które udowodniły swoim występem, że nauka języka obcego od najmłodszych lat ma ogromne znaczenie.

Dostaliśmy wyróżnienie jako przedszkole, które dokłada wszelkich starań, żeby edukację językową rozwijać od najmłodszych lat. Angielski prowadzimy w sposób bardzo intensywny nowatorską metodą, dzięki której w naturalnych sytuacjach dnia codziennego dzieci uczą się angielskiego. I dzięki temu udaje się nam zapewnić dzieciom równy dostęp do edukacji językowej, niezależnie od statusu materialnego ich rodziców – opowiada dyrektor placówki Beata de Korczak-Leszczyńska.

– Bardzo się cieszę, że Przedszkole nr 49 jako pierwsze w Polsce otrzymało krajowy certyfikat przedszkola promującego dwujęzyczność. Jest to również pierwsze przedszkole na Śląsku, które przystąpiło do tego programu. Chciałabym pogratulować miastu, dzieciom, rodzicom za zaangażowanie w ten projekt – mówi Aneta Zwolińska, prezes Fundacji Dwujęzyczny Przedszkolak.

Zabrzańska placówka udowodniła, że nie boi się edukacyjnych wyzwania. – Gratuluję pomysłu pani dyrektor i dziękuję nauczycielom za wykonanie tak trudnego projektu. Nie udałoby się to bez rodziców, którzy wsparli cały ten proces. Efekt jest wyjątkowy. Jeszcze raz serdecznie gratuluję i trzymam kciuki, żeby

▶ Przekazanie certyfikatu Fot. UM Zabrze

w następnym roku poszli o krok dalej. Takie są nasze zabrzańskie przedszkolaki, tacy są nasi zabrzanie, którzy mają marzenia, ambicje i chcą realizować wyjątkowe zadania – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. Ogólnopolski Program Dwujęzyczny Przedszkolak polega na wplataniu języka angielskiego do dziecięcej codzienności. To z kolei umożliwi naturalne poznawanie języka obcego. A jakie to daje możliwości rozwoju, widać było chociażby na scenie, gdzie przedszkolaki prezentowały z dumą swoje talenty.

– To fantastyczne, że dzieci podczas zabawy mogą uczyć się tego języka. Jak widzieliśmy w trakcie występów, zrozumienie tekstu jest bardzo duże, więc daje to nadzieję na to, że dzieci będą bez problemu pokonywać kolejne etapy rozwoju językowego – podsumowuje Ewa Wolnica, naczelnik Wydziału Oświaty Urzędu Miejskiego w Zabrzu.

MM

► Nowa ścieżka rowerowa ma prawie 1,5 km długości Fot. UM Zabrze

PREZENT DLA CYKLISTÓW Z OKAZJI ŚWIATOWEGO DNIA ROWERU

Nowa trasa dla rowerzystów

Z nowej ścieżki rowerowej, łączącej Mikulczyce z Rokitnicą, mogą korzystać zabrzańscy cykliści. Otwarcie trasy wpisało się w obchody przypadającego 3 czerwca Światowego Dnia Roweru.

Nowa ścieżka ma prawie 1,5 km długości. Łączy Rokitnicę z Mikulczycami oraz pobliskimi terenami specjalnej strefy ekonomicznej. Na całym przebiegu trasy zamontowane zostało oświetlenie z automatycznym systemem sterowania. Łączny koszt inwestycji to prawie 1,5 mln zł.

– Konsekwentnie rozwijamy Zabrzański Szlak Rowerowy i realizujemy wiele działań z myślą o rowerzystach. W naszym mieście trwa właśnie kolejny sezon Zabrzańskiego Roweru Miejskiego. Ten ekologiczny środek transportu, którym bez wątpienia jest rower, staje się coraz popularniejszy, a zabrzanie widzą jego zalety w porównaniu do jazdy samochodem – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

Wykonawcą nowej trasy był Mostostal Zabrze – Gliwickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego. Przypomnijmy,

że w ostatnim czasie z myślą o rowerzystach oddano w Zabrze do użytku m.in. sportostradę na osiedlu Janek oraz ścieżki rowerowe przy ul. Gdańskiej i ul. Handlowej. Infrastrukturę dla rowerzystów przewidują także prowadzone w mieście nowe inwestycje drogowe. Tak jest w przypadku przedłużenia alei Wojciecha Kor-

fatego. Z kolei w ramach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii zawarto niedawno porozumienie dotyczące stworzenia rowerowej autostrady, której zabrzański odcinek będzie miał długość blisko dziesięciu kilometrów długości. Łączna długość infrastruktury rowerowej w Zabrze to obecnie około stu kilometrów.

GOR

► Piątka na szczęście... Fot. UM Zabrze

► ...i można ruszać Fot. UM Zabrze

Najlepsi tancerze spotkali się w Zabrze

Najlepsze pary taneczne Europy rywalizowały w zabrzańskiej hali „Pogoń” podczas Międzynarodowego Festiwalu Tańca. Tancerze zaprezentowali się zarówno w tańcach standardowych, jak i latynoamerykańskich.

Naparkiecie podziwiać mogliśmy w sumie czterysta par reprezentujących: Ukrainę, Mołdawię, Wielką Brytanię, Szwajcarię, Węgry i Polskę. Wśród nich pojawili się m.in. mistrzowie świata w tańcach latynoamerykańskich – Dascalov Peter i James Zia z Wielkiej Brytanii oraz mistrzowie Polski w tańcach standardowych – Michał Le oraz Sandra Jabłońska. Zabrzański turniej od lat rozgrywany jest w niezwykle wysokiej randze WDSF Open. Prezentowane walce, tanga, samby czy rumbę z jednej strony są zatem prawdziwą ucztą dla oczu, z drugiej – pozwalają zdobywać punkty w światowym rankingu.

GOR

► Efektowne popisy tancerzy Fot. UM Zabrze

reklama

ZAPRASZAMY MIESZKANKI ZABRZA W WIEKU 20-49 LAT NA BEZPŁATNE BADANIE USG PIERSI

FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW MIASTA ZABRZE W RAMACH PROFILAKTYCZNYCH DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU WCZESNE WYKRYWANIE ZMIAN NOWOTWOROWYCH PIERSI U KOBIET MIESZKAJĄCYCH W ZABRZU

REJESTRACJA TELEFONICZNA OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU OD GODZINY 8.00-20.00 POD NUMEREM TELEFONU 698-234-298

Badania będą wykonywane w tygodniu i niektóre soboty.

ZABRZE - PAWŁÓW, UL. JANA ŁASKIEGO 3

www.usg-cud.pl email: kontakt@usg-cud.pl

Wykonujemy także badania ultrasonograficzne u dzieci i dorosłych takie jak: jama brzuszna, węzły chłonne, ślinianki, tarczycy, szyja, układ moczowy, worek mosznowy (jądra), płuca, piersi u kobiet i mężczyzn, Doppler tętnic kończyn dolnych, Doppler żył kończyn dolnych, Doppler naczyń kończyn górnych, Doppler tętnic szyjnych, Doppler układu wrotnego, Doppler nerek, Doppler naczyń trzewnych, Echo serca, usg stawów barkowych, łokciowych, nadgarstka, bioder, kolan, stawu skokowego, ścięgna Achillesa oraz usg stawów biodrowych niemowląt.

► Uczestnicy czerwcowej imprezy Fot. UM Zabrze

CHARYTATYWNA IMPREZA SPORTOWA W SPECJALNEJ STREFIE EKONOMICZNEJ

Pobiegli, by pomóc

W sztafecie, biegu i nordic walking rywalizowali uczestnicy zorganizowanej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej imprezy biegowej Zabrze Business Run.

Bieg miał na celu nie tylko promocję zdrowego i aktywnego trybu życia, ale także charytatywne wsparcie chorego na neuroblastomę Janka Paleja. Była to również

doskonała okazja do integracji nie tylko zabrzańskiego, ale i ogólnopolskiego środowiska biznesowego. W zawodach wzięło udział ponad stu zawodników z całej Polski.

Na koniec odbyła się licytacja produktów i usług firm, które wzięły udział w rywalizacji. Dochód został przeznaczony na wsparcie chorego Janka.

GOR

MIASTO KONSEKWENTNIE WSPIERA OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

Nowy wóz dla ochotników z Mikulczyc

Lekki wóz ratowniczo-gaśniczy otrzymali strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Mikulczycach. Uroczyste przekazanie kluczyków do pojazdu odbyło się na terenie parafii św. Wawrzyńca.

Lekki samochód ratowniczo-gaśniczy marki Volkswagen Crafter został zakupiony ze środków pochodzących z budżetu miasta, z którego wyasygnowano 150 tys. zł, oraz przy dofinansowaniu przekazanemu z Komendy Głównej

Państwowej Straży Pożarnej w kwocie 150 tys. zł. Warto przypomnieć, że w ubiegłym roku w Zabrzu nowy wóz został przekazany jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej w Makoszowach. Samochód marki Kamaz zakupiony został za 800 tys. zł, a wkład własny miasta wyniósł 200 tys. zł. Na działalność ochotniczych straży pożarnych Zabrze przeznacza co roku ponad ćwierć miliona złotych. W naszym mieście funkcjonują cztery jednostki OSP w: Grzybowicach, Kończycach, Mikulczycach oraz Makoszowach.

GOR

► Przekazanie nowego wozu Fot. UM Zabrze

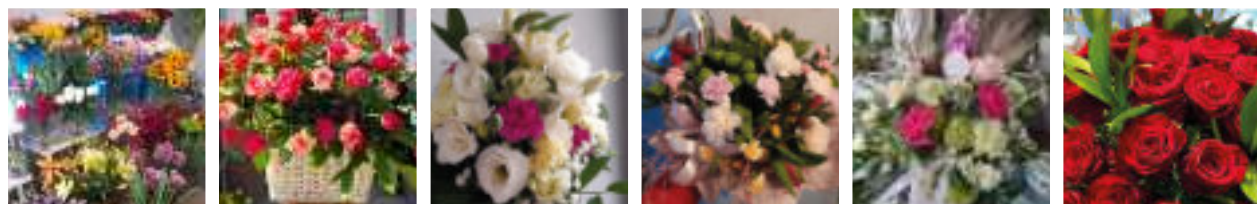
► Kulinarne pokazy Pascala Brodnickiego Fot. UM Zabrze

**CZERWCOWA IMPREZA OBOK ARENY ZABRZE PRZYCIĄGNĘŁA
NIE TYLKO SMAKOSZY**

Promenada Śląskich Smaków

Pokazy kulinarne Pascala Brodnickiego i Remigiusza Rączki, emocjonująca Bitwa Smaków, której efektów mogła zakosztować publiczność, oraz liczne występy artystyczne to tylko część atrakcji, jakie czekały na uczestników XVI edycji Festiwalu „Śląskie Smaki”.

reklama

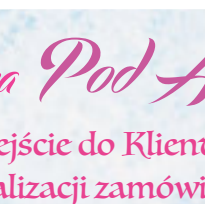
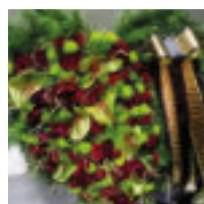

Pracownia Florystyczna Pod Aniotem

oferuje profesjonalne podejście do Klienta
oraz najwyższy poziom realizacji zamówień.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług.

Zabrze, ul. 3 (Daja 39)
Tel. 660 200 051

► Było smacznie... Fot. UM Zabrze

► ...i bardzo kolorowo Fot. UM Zabrze

► Remigiusz Rączka Fot. UM Zabrze

► Artyści Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” Fot. UM Zabrze

Idea Festiwalu „Śląskie Smaki” jest niezmienna od kilkunastu lat. Wydarzenie to ma na celu promocję kuchni regionalnej województwa i podtrzymywanie kulinarnych tradycji z nią związanych – mówi Adam Wawoczny, prezes zarządu Śląskiej Organizacji Turystycznej, która wraz z Zabrzem przygotowała imprezę. – Charakterystyczne jest to, że kuchnia, będąca niezwykle tradycyjną, zawiera w sobie wiele aktualnych trendów dotyczących żywienia czy życia w stylu slow. Warto zaznaczyć, że tym razem Festiwal „Śląskie Smaki” zagościł w Zabrzcu, mieście obchodzącym w tym roku swoje 100-lecie – dodaje.

Organizatorzy wyjątkowo smakowitego wydarzenia zaprosili gości na promenadę Areny Zabrze. Festiwal był okazją do spotkania się

gastronomicznych reprezentantów różnych regionów województwa. Można było skosztować kuchni beskidzkiej, jurajskiej, a także lokalnych produktów z województwa

► Dystrybutor zabrzańskich wodociągów Fot. ZPWiK

śląskiego prosto od ich producentów. Nie zabrakło też regionalnych dań serwowanych przez restauracje Szlaku Kulinarnego „Śląskie Smaki”. Aż piętnaście drużyn (amatorzy, szkoły gastronomiczne i profesjonaliści) walczyło o Złoty, Srebrny lub Brązowy Fartuch w kategorii potrawa regionalna lub potrawa inspirowana tradycją.

Atrakcjom kulinarnym towarzyszył m.in. program muzyczno-kabaretowy przygotowany przez Krzysztofa Respondek, występ Orkiestry Dętej Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzcu, zespołu FRELE oraz Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny. O to, by w panującym upale było czym ugasić pragnienie, zadbało Zabrzańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, które wszystkim chętnym serwowało wodę z firmowego dystrybutora.

GOR

Zabrze stolicą muzyki elektronicznej

To było prawdziwe święto muzyki elektronicznej. W Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza odbyła się w czerwcu kolejna edycja CARBON Silesia Festivalu. Na trzech scenach wystąpiło w sumie 40 artystów.

► CARBON Silesia Festival przyciągnął tłumy Fot. UM Zabrze

► Na trzech scenach wystąpiło łącznie 40 artystów Fot. UM Zabrze

W wyjątkowych przestrzeniach postindustrialnych zabrzmiąły tym razem takie gatunki muzyczne, jak house, funk, soul i disco. Na dwudniowym CARBON Silesia Festivalu pojawili się zarówno najciekawszy twórcy muzyki elektronicznej z całego świata, jak i polskiej sceny klubowej. Zegrali m.in. Monolink, NTO, Kraak & Smaak, Catz'n Dogz, Bass Astral, iROBOT, Szafran czy BOKKA.

Muzyka z najwyższej półki prezentowana była na trzech różnych dedykowanych scenach. Występom towarzyszyła przemyślana i zapierająca dech w piersiach scenografia przygotowana w oparciu o unikatową przestrzeń kopalni. Były strefy food market, chill, a także wystawy fotograficzne, na których podziwiać można było m.in. zdjęcia wykonane przez znakomitego zabrzańskiego fotografa Pawła Janickiego. Wszystko to przyciągnęło do Zabrze tłumy fanów muzyki elektronicznej.

– To miejsce jest magiczne. Fajna muzyka, supermiejsce – czego chcieć więcej? Jest dobry klimat, świetna muzyka, super się bawimy – mówili zgodnie uczestnicy wydarzenia.

– Pierwsza edycja festiwalu pokazała nam, jak duży potencjał ma to miejsce. Myślę, że drugiego takiego miejsca na mapie Polski nie znajdziemy. Miłośników muzyki elektronicznej również przybywa. Osoby, które były u nas przed rokiem, wracają już w większych grupach. Z pewnością będziemy kontynuować i rozwijać to przedsięwzięcie – podkreśla Igor Fleiszer z firmy organizującej imprezę.

GOR

Botanik peten atrakcji

Już po raz piętnasty w Miejskim Ogrodzie Botanicznym odbył się Festiwal Kwiatów. W przepięknej scenerii śródmiejskiej oazy zieleni można było posłuchać muzyki, obejrzeć popisy małych artystów i wziąć udział w interesujących warsztatach.

► Były pokazy chustowania.... Fot. UM Zabrze

► ...i występy muzyczne Fot. UM Zabrze

► Warsztaty pszczelarskie Fot. UM Zabrze

► W programie nie brakowało atrakcji Fot. UM Zabrze

Są warsztaty pszczelarskie, naukowe, botaniczne, prelekcje na temat roślin. Mamy koncerty, inspiracje lawendowe, pokazy artystyczne. Bardzo dużo się u nas dzieje – uśmiecha się Agnieszka Zawisza-Raszka, dyrektor Miejskiego Ogrodu Botanicznego.

– Tradycyjnie już przygotowaliśmy bloki dla rodzin. Jest i ekologicznie, i artystycznie. Festiwalowi towarzyszą stoiska wystawiennicze. Ogród botaniczny, jako gospodarz tego miejsca, przygotował szeroką ofertę w zakresie wzbogacenia roślinności domowej – wyli-

cza Piotr Litaniuk z Centrum Organizacji Pozarządowych.

Pogoda dopisała, więc gości nie brakowało. Atrakcyjny program sprawił, że dobrze bawili się zarówno starsi, jak i najmłodsi. – Jest naprawdę pięknie. Można tu rodzinnie spędzić czas. Co roku uczestniczymy w festiwalu, ogród botaniczny jest bardzo przyjaznym miejscem. Dziś przysłałam tu z dwójką dzieci i na pewno nie będziemy się nudzić – podkreśla pani Kamila.

W ramach festiwalu można było także wziąć udział w warszta-

tach perkusyjno-rytmicznych, podziwiać prezentujące się na scenie wierszolaki czy też udać się na Wyspę Poetów, by wspólnie z Anną Arno, autorką książki o Paulu Celanie, odkrywać historię życia poety.

– Chciałabym, żeby ludzie poznali losy Paula Celana, często tragiczne. To był poeta naznaczony Holokaustem, jego rodzice zginęli w Holokauście. Chciałabym, by poznali historię jego miłości, dzieciństwa, jego tułaczki emigracyjnej, a to wszystko pozwoli bardziej zrozumieć jego trudną poezję – podsumowuje Anna Arno. MM

Górnnicze orkiestry zachwyciły w plenerze

Siedem orkiestr zaprezentowało się podczas XVII Zabrzańskiego Festiwalu Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czernego, który 18 czerwca odbył się w naszym mieście. Tradycyjnie impreza rozpoczęła się od przemarszu orkiestr z placu Wolności, aby na dobre wybrzmieć na scenie usytuowanej na parkingu pomiędzy ratuszem a Centrum Handlowym Platan.

► Muzyczny przemarsz ulicami Zabrze Fot. UM Zabrze

Minęło 17 lat, a orkiestry ciągle grają i to mi się podoba – podkreśla Henryk Mandrysz, dyrygent Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego. – Te festiwale są po to, żeby dalej trzymać formę w orkiestrach, żeby dalej ćwiczyły. Nasze miasto obchodzi w tym roku setne urodziny, a orkiestry wciąż są z nami. Cieszę się, że dożyłem tego czasu, że mogę z zabrzanami obchodzić stulecie miasta – dodaje.

Zanim ruszył przemarsz, zagrała Orkiestra „Sośnica”, a na jego za-

kończenie wystąpiła Orkiestra „Halimba”. Na scenie zaprezentowało się pięć orkiestr: Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Orkiestra Dęta „Bielszowice”, Orkiestra Górnicza „Pokój”, Orkiestra Górnicza „Piekary” oraz Orkiestra Górnicza „Bytom” im. J. Słodczyka.

– Siłą naszego miasta i mieszkańców jest tradycja. I ta tradycja związana z orkiestrami górniczymi jest bardzo cenna. Nasza zabrzańska orkiestra cieszy nas za każdym razem i myślę, że jest wyrazem na-

szego związku z korzeniami, a jednocześnie też wyrazem szacunku dla ciężkiej pracy górnika – mówi Katarzyna Dzióba, wiceprezydent Zabrze.

– Są to orkiestry wpisane w nasz region śląski. Każda kopalnia posiadała swoją orkiestrę i takie festiwale są potrzebne, by wymieniać się doświadczeniami, móc posłuchać muzyki w wykonaniu innych – podsumowuje Henryk Kempa, koordynator Orkiestry Dętej „Bielszowice”. MM

► Po dwuletniej przerwie miłośnicy rysowania ponownie spotkali się w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Fot. UM Zabrze

XXV MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL RYSOWANIA POD ZNAKIEM SETNYCH URODZIN ZABRZA

Pasja przy sztalugach

Choć są w różnym wieku, łączy ich jedno – wielka pasja rysowania. I to właśnie ona spowodowała, że po raz kolejny hala Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji wypełniła się uczestnikami Międzynarodowego Festiwalu Rysowania. W tym roku wzięło w nim udział prawie tysiąc osób.

Kiedy patrzymy na Zabrze przez pryzmat stulecia nadania praw miejskich, widzimy miasto nauki, kultury, medycyny, sportu. Myślę, że ten festiwal znakomicie się w to wpisuje – mówi prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.

– Po spowodowanej pandemią dwóch latach fizycznej nieobecności na festiwalu reaktywowaliśmy to święto i dzisiaj mamy pełną halę – podkreśla Wojciech Werner, dyrektor Zespołu Szkół nr 18, w ramach którego działa zabrzański „plastyk”.

Hasłem tegorocznej imprezy były nawiązujące do urodzin miasta słowa „100 odcieni Zabrze”. Uczestnikom pozowała setka modeli. – Przyjeżdżam tu co roku, bo bardzo podoba mi się to, że mogę poznać ludzi, dla których, podobnie jak dla mnie, rysowanie jest ogromną pasją. Mogę podpatrywać innych, wymieniać się do-

świadczeniami – tak swój udział w przedsięwzięciu opisuje Kamila.

Wśród uczestników nie zabrakło gości z miast partnerskich Za-

► Tematem było „100 odcieni Zabrze” Fot. UM Zabrze

brza. – Bardzo się cieszymy, ale przede wszystkim jesteśmy bardzo dumni i dziękujemy za to zaproszenie – mówi Marco, nauczyciel z Technikum Fontana w Rovereto.

– To bardzo ważne, żeby umieć stworzyć coś swoimi rękami. Dzisiaj zazwyczaj korzystamy z komputerów, dlatego to, co rysujemy tutaj sami, jest zdecydowanie bogatsze. Mamy okazję rysować tu modeli w pięknych ubraniach. To naprawdę znakomity pomysł – zwraca uwagę Lorenzo.

Z okazji 25-lecia festiwalu jego uczestnicy przygotowali wyjątkową 10-metrową laurkę. Festiwalowe Grand Prix zdobyła w tym roku 18-letnia Zuzanna Sznober z Zespołu Szkół Plastycznych w Katowicach. Pełne wyniki artystycznej rywalizacji w poszczególnych kategoriach można znaleźć na stronie www.miastozabrze.pl.

MM

► Zespół Telewizji Zabrze z prezydent miasta Fot. UM Zabrze

PRZEDSTAWICIELE TELEWIZJI LOKALNYCH I REGIONALNYCH Z CAŁEJ POLSKI SPOTKA

Pod znakiem (nie tylko)

Już po raz trzeci w Zabrzu gościli przedstawiciele telewizji lokalnych i regionalnych z całego kraju. Od 5 do 7 czerwca w naszym mieście trwała bowiem konferencja organizowana przez Stowarzyszenie „Polskie Telewizje Lokalne i Regionalne”. Wydarzenie było okazją do uczczenia przypadających w tym roku 30. urodzin Telewizji Zabrze.

Konferencje organizowane są od 2002 roku, a nasze Stowarzyszenie założyliśmy w roku 2007. Dziś do naszej grupy należy pięćdziesięciu nadawców dostarczających swoje programy do dwustu miast w Polsce – mówi Juliusz Marek, prezes Stowarzyszenia „Polskie Telewizje Lokalne i Regionalne”. – Przez te dwadzieścia lat spotykaliśmy się najczęściej dwa razy w roku, z dwuletnią przerwą w czasie pandemii. Na konferencjach omawiamy najważniejsze problemy związane z funkcjonowaniem telewizji lokalnych, tworzymy wspólne projekty, analizujemy zmiany prawne i poznajemy nowe techniki telewizyjne. Nikt inny nie organizuje szkoleń, nikt nie porządkuje i nie upowszechnia ważnych dla nadawców lokalnych informacji, wreszcie nie organizuje wymiany audycji telewizyjnych i pomocy koleżeńskiej. Dzięki naszym konferencjom i możliwości

wymiany doświadczeń nadawcy uczą się od siebie nawzajem, podglądają nietypowe rozwiązania, unikają błędów i niepotrzebnych kosztów i pomagają sobie wzajemnie – dodaje.

Partnerem przedsięwzięcia jest Grupa Vectra. Cykliczne konferencje organizowane są w różnych miastach, wspólnie z miejscową telewizją. – Przy tej okazji spotykamy się z władzami samorządowymi, a naszym koleżankom i kolegom pokazujemy miasta i ich dorobek. Zabrze gości nas po raz trzeci, a niewątpliwą okazją jest jubileusz Telewizji Zabrze. To jedna z prężniejszych lokalnych telewizji w Polsce o dużym dorobku i znaczeniu dla mieszkańców tego pięknego miasta – podkreśla Juliusz Marek. – Osobiście Zabrze poznałem 40 lat temu, a z Telewizją Zabrze współpracujemy od roku 2008. Miasto zmienia się, pięknieje i pomysłowo wykorzystuje swój po-

tencjał. Kto wtedy mógł przypuszczać, że to kojarzące się z kopalniami, węglem, pyłem i dymem wielkich kominów miasto dziś będzie perłą na turystycznej mapie Polski i Europy. Widzę tu osobistą zasługę pani prezydent Małgorzaty Mańki-Szulik. Pani prezydent wspiera też nasze wspólne projekty dotyczące rozwoju mediów lokalnych, za co bardzo jej dziękuję – podsumowuje Juliusz Marek.

– Spotkania lokalnych telewizji są bardzo ważne – nie ma wątpliwości Adam Pachura, prezes zarządu Telewizji Sudeckiej. – Wymieniamy się doświadczeniami, pokazujemy to, co jest najlepsze. Warto pamiętać, że telewizja lokalna jest telewizją dobrej informacji. My się nie ścigamy na te złe newsy. U nas jest najważniejsze to, że możemy pójść do przedszkola, do szkoły czy na spotkania seniorów. To są niezwykle ważne, bliskie ludziom wydarzenia, których nie zoba-

► Złotą Płytę dla TVZ wręczył Maciej Stadnik z Universal Music Publishing Fot. Igor Cieśliski

► Juliusz Marek Fot. Tomasz Jodłowski

ALI SIĘ W ZABRZU

wymiany doświadczeń

czą w ogólnopolskich mediach – podkreśla.

Podczas pobytu w Zabrzu goście mieli m.in. okazję zwiedzić trasę wodną w Sztolni Królowa Luiza. – To piękne miejsce, doskonale wydane pieniądze. Myśmy jechali tutaj dokładnie 615 kilometrów i naprawdę było warto. Trzymam kciuki, żeby było coraz więcej tego typu inwestycji – mówi Jacek Szuba z Telewizji Słupsk.

Na Arenie Zabrze była z kolei okazja do złożenia Telewizji Zabrze urodzinowych życzeń. – Naszej zabrańskiej telewizji życzę, żeby zawsze miała do przekazania mieszkańcom najwspanialsze informacje – uśmiecha się prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

– Przez wszystkie lata naszym priorytetem było to, by zawsze być blisko ludzi i z wielką dumą mogę powiedzieć, że to nam się udaje. Jesteśmy wszędzie tam, gdzie dzieje się coś interesującego. Jesteśmy z kamerą w szkołach, na festynach, boiskach. Od 30 lat nasza kamera towarzyszy największym wydarzeniom z życia Zabrza – podkreśla Katarzyna Kleczka-Zdebel, dyrektor Centrum Informacji Kulturalnej i redaktor naczelna Telewizji Zabrze.

GOR

► Zabrańska konferencja trwała od 5 do 7 czerwca Fot. Tomasz Jodłowski

► Przed gośćmi wystąpił laureat konkursu Ślązak Roku Edward Jon Fot. Tomasz Jodłowski

PRZEDSZKOLE MIRIADA

Od ponad 20 lat specjalizujemy się w pracy z dziećmi:

- ze spektrum autyzmu
- z zespołem Aspergera
- z niepełnosprawnością sprzężoną

W ramach kształcenia specjalnego oraz wczesnego wspomagania rozwoju oferujemy m.in.:

- oddziały integracyjne
- oddział specjalny
- terapię logopedyczną
- terapię behawioralną
- terapię ręki
- opiekę psychologiczną
- zajęcia indywidualne ze specjalistami
- integrację sensoryczną
- arteterapię z elementami sensoplastyki
- dogoterapię
- gimnastykę mózgu P. Dennisona
- komunikację wspierającą
- logorytmikę
- MDS – metodę dobrego startu
- metodę aktywności Knillów
- metodę Weroniki Sherborne
- muzykoterapię

Oraz zajęcia dodatkowo płatne:

- taniec ■ robotyka ■ judo
- szachy ■ joga/medytacje

W ofercie m.in.:

- indywidualne podejście do każdego dziecka
- bezpieczne i komfortowe warunki zabawy i nauki
- realizacja podstawy programowej na wysokim poziomie
- j. angielski
- j. hiszpański
- zajęcia rytmiczne
- zajęcia artystyczno-ceramiczne (oddział Zabrze)
- zajęcia z elementami sensoplastyki
- przedszkole czynne cały rok kalendarzowy
- ogród przedszkolny z placem zabaw
- wsparcie terapeutów, psychologa, logopedy
- bogaty kalendarz zajęć oraz imprez i uroczystości przedszkolnych
- wycieczki

Serdecznie zapraszamy

Zabrze, ul. Park Hutniczy 12, tel. 32 271 68 79

Bytom – Stroszek, ul. Strzelców Bytomskich 200, tel. 32 778 34 54

Bytom – Centrum, ul. Strzelców Bytomskich 16a, tel. 32 280 10 55

► Robert Lewandowski wśród zabrzańskich ekspertów Fot. Politechnika Śląska (2)

KAPITAN REPREZENTACJI POLSKI W PIŁCE NOŻNEJ PRZYJECHAŁ DO NASZEGO MIASTA

Robert Lewandowski na badaniach w Zabrze

Kapitan reprezentacji Polski w piłce nożnej – Robert Lewandowski – wziął udział w badaniach opracowanych przez naukowców z Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. Testy zostały przeprowadzone w Europejskim Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia w Zabrze.

Badanie to realizowane jest z udziałem między innymi osteopatów oraz fizjoterapeutów, a skoncentrowane jest na analizie ruchu, aktywności mięśni, badaniach równowagi czy szybkości reakcji na bodźce zewnętrzne. Jednym z pierwszych piłkarzy, który poddał się tym badaniom, jest kapitan reprezentacji Polski Robert Lewandowski – podkreśla prof. Marek Gzik, dyrektor Europejskiego Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia (EHTIC).

Program badań piłkarzy to jeden z wielu ciekawych projektów realizowanych w EHTIC – najnowocześniejszym w tej części Europy centrum badawczo-rozwojowym z zakresu technologii dla zdrowia. Celem programu jest wspomaganie treningu,

poprawa wydajności podczas meczu oraz zapobieganie kontuzjom. Badania opracował i przeprowadził interdyscyplinarny zespół pod kie-

► Kapitan reprezentacji podczas testów

runkiem dr. hab. inż. Jacka Jurkojcia, dr Igi Garbowskiej oraz Bartłomieja Spałka z Górnika Zabrze.

Przypomnijmy, że otwarte jesienią ubiegłego roku Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia to wspólny projekt Politechniki Śląskiej, Zabrze oraz koncernu Philips. Wartość przedsięwzięcia to 110 mln zł. Do zadań ośrodka należy prowadzenie badań naukowych, a także studiów podyplomowych oraz opracowywanie i wdrażanie nowoczesnych technologii i wyrobów medycznych służących poprawie profilaktyki, wczesnej diagnostyce i skutecznemu leczeniu chorób. Innowacje mają być skoncentrowane na badaniach nad sztuczną inteligencją, telemedycyną oraz informatyką kliniczną. GOR

Antoni Rollnik – opowiem Wam o Zabrzu cz. I

Przygotowana przez Muzeum Miejskie ekspozycja „Opowiem Wam o Zabrzu” jest próbą pokazania, w dużym skrócie, dziejów naszego miasta. Swego rodzaju przewodnikiem po wystawie został Antoni Rollnik, górnik, który był wieloletnim naczelnikiem gminy Zaborze.

Nazywam się Antoni Rollnik. Dziś niedziela, 1 października 1922 roku. Jak zwykle wstałem o piątym rano, umyłem się, ubrałem, a następnie razem z Johaną poszliśmy na mszę do kościoła świętego Franciszka. Właśnie wróciliśmy, zjedliśmy śniadanie, obiadu nie będę dziś jeść w domu. Zaproszony zostałem bowiem do starostwa na uroczystość nadania praw miejskich Zabrzu. Tak, wiem, od 1915 roku nosi ono nazwę Hindenburg, ale dla mnie będzie to zawsze Zabrze. Siedzę więc w izbie rozmyślając o moim ponad 80-letnim życiu. Jakie było? Na pewno długie, wypełnione pracą, było w nim dużo chwil radosnych, nie brakowało

również zmartwień. Może więc warto pozostawić tym, co przyjdą po mnie, informacje o tym, co wydarzyło się w tym czasie w rodzinie, w moim Zaborzu, powiecie? A było tego sporo!

Zacznę od początku. Urodziłem się 16 stycznia 1841 roku w Zaborzu Wsi, jako syn Blasiusa i Josephy z domu Chwalek. Ojciec pochodził z Makoszów, matka z Sośnicy. Rodzice pobrali się w 1825 roku, wkrótce potem przeprowadzili się do Zaborza, gdzie ojciec znalazł zatrudnienie na kopalni Królowa Luiza. Na gospodarstwie w Makoszowach został dziadek Vitus, który wówczas był już dwukrotnym wdowcem. W domu było nas

dwanaścioro, ośmiu synów i cztery córki. Najstarsza Luca urodziła się w 1826 roku, a najmłodsza Franciska w 1849 roku. Niestety, wkrótce po narodzinach Francki, zmarła nasza matka. Rok później ojciec ożenił się ponownie. Z małżeństwa z Hedwigą od Marciszów miał jeszcze dziesięcioro dzieci. Mimo że część rodzeństwa umarła w dzieciństwie, było nas w domu kupa. Gdy w domu pojawiła się macocha, chodziłem już do szkoły. Mieściła się ona niedaleko naszego domu, u zbiegu ulic księdza Antoniego Korczoka i Jerzego Wyciska. Czas nauki skończył się szybko. W wieku 14 lat poszedłem do pracy. Była to ta sama kopalnia, na której pracował ojciec i starsi bracia. Znałem ją od najmłodszych lat, jej szyby widać było z okien naszego domu. Początkowo pracowałem pod opieką ojca. Lata mijały, w 1863 roku zostałem powołany do wojska. Otrzymałem przydział do 1 Kompanii 23 Pułku Piechoty (2 Górnos Śląski). Wtedy to po raz pierwszy opuściłem Zaborze. Do dziś pamiętam jazdę pociągiem do garnizonu w Nysie. Cieszyłem się, że poznam trochę świata. Służba minęła szybko, do rezerwy zwolniony zostałem we wrześniu 1865 roku. Wróciłem do pracy na kopalni, niestety, okazało się, że nie na długo. Rok później wybuchła wojna między Prusami a Danią. Na początku kwietnia otrzymałem powołanie do wojska i wraz z 8 Kompanią 62 Pułku Piechoty (3 Górnos Śląski) wyruszyłem na front. Z frontu wróciłem w październiku. Miałem już 25 lat, czas więc było po-

► Zaświadczenie Komitetu Pielgrzymkowego Pielgrzymki Górnos Ślązaków do Rzymu dla Antoniego Rollnika, wystawione przez parafię pw. św. Barbary w Królewskiej Hucie, 24 lutego 1900 r. Fot. Ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Zabrzu

myśleć o ożenku. Wkrótce byłem już po słowie z Johaną od Jaworków, a 28 stycznia 1867 roku miał miejsce nasz ślub. Dzień ten pamiętam bardzo dobrze. Nie było jeszcze kościoła w Zaborzu, nasza parafia znajdowała się w Biskupicach, w kościele św. Jana Chrzyciela. Na co dzień do kościoła chodziliśmy pieszo, jednak z okazji ślubu drogę tę przebyliśmy odświętnie ustrojonymi furmankami. Ja ubrany byłem w mój galowy, a zarazem jedyny, garnitur, a Johana, jak przystało na córkę gospodarzy, ubrana była w odświętny strój. Była piękna! Niestety, widok nas w dniu ślubu przechowuję jedynie w pamięci – za moich młodych lat nikt nie słyszał o fotografii.

I tak rozpoczęliśmy wspólne życie – ja miałem 26 lat, a Johana 19. Jeszcze w tym samym roku na świat przyszedł syn Karol, w kolejnych latach pojawiły się następne dzieci. W sumie doczekaliśmy się trzynastorga: Karola (1867), Albiny (1869), Pawła (1872), Karoliny (1874), Franciszki (1877), Adama (1875), Marii (1879), Wiktorii (1879), Genowefy (1883), Doroty (1886), Ryszarda (1888), Antonii (1889) oraz Julii (1892). Niestety, dziś, kiedy piszę te słowa, wśród żywych pozostali jedynie: Karolina, Maria, Genowefa, Dorota oraz Antonia. Mamy też sporą gromadkę wnuków, a nawet prawnuków. Za niecały miesiąc nasza wnuczka Anna, córka Marii wydanej za Alexandra Cygana, wychodzi za mąż. Dziś ich zapowiedzi „spadły” w naszym kościele z ambony.

Myślami wracam do naszego wspólnego życia. Byliśmy rodziną jakich wiele w Zaborzu. Ja pracowałem na kopalni Królowa Luiza Pole Wschodnie. Do pracy nie miałem daleko. Z okien naszego domu przy Dorfstrasse (obecnie ul. ks. A. Korczoka) 5b, widać było budynki kopalni. W domu rządziła Johana. Żyliśmy skromnie, ale dobrze. Nasza część Zaborza, zwana wsią, wyglądała wówczas inaczej, przeważały gospodarstwa rolne. W kierunku Biskupic, aż po tory kolejowe, ciągnęły się pola uprawne, za nimi zaś rozpoczynały się pola gospodarzy z Biskupic. W 1870 roku wybuchła wojna z Francją, po raz kolejny poszedłem na front, jak się później okazało, na szczęście po raz ostatni. Służyłem w 5 batalionie 23 Pułku wojsk obrony kra-

jowej powiatu bytomskiego (Landwehra). 8 kwietnia 1871 roku szczęśliwie wróciłem do domu, gdzie czekała na mnie żona oraz dwójka naszych dzieci: czteroletni Karol i dwuletnia Albina.

W kilka dni po powrocie do domu u nas, na Zaborzu, odbyła się uroczystość poświęcenia kaplicy pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny. Było to duże wydarzenie.

W marcu 1873 roku król Prus Wilhelm I wydał ustawę o podziale dotychczasowego powiatu bytomskiego na cztery mniejsze. Jednym z nowo powstałych był powiat zabrzański, w skład którego weszło nasze Zaborze. Wtedy jeszcze nie wiedziałem, że z racji pełnionego urzędu będę częstym gościem w zabrzańskim starostwie.

Nadszedł rok 1883, który okazał się ważny w moim życiu. 29 maja 1883 roku ówczesny starosta powiatu

zabrzańskiego, Hans von Holwede, za-twierdził mnie na stanowisku pierwszego naczelnika gminy Zaborze. Funkcję tę pełniłem przez 18 lat, do października 1901 roku. W tym czasie Zaborze bardzo się zmieniło. W roku kiedy obejmowałem urząd zamieszkiwało je ponad 12 tysięcy mieszkańców, a kiedy odchodziłem z urzędu ponad 20 tysięcy! Przez pierwsze dwa lata biuro naczelnika gminy mieściło się w prywatnym domu. W 1885 roku swoje urządowanie przeniósłem do budynku pierwszego ratusza w Zaborzu. Mieścił się on przy ulicy Wolności 440.

Mijały kolejne lata, w 1891 roku obchodziłem „Abrahama”, sześć lat później zaś moja Johana.

Tak skończył się XIX wiek. W zdrowiu weszliśmy w nowy wiek i nowe tysiąclecie.

Urszula Wieczorek, Muzeum Miejskie w Zaborzu, tekst opracowany w oparciu o materiały źródłowe dotyczące Antoniego Rollnika

**Pani
Katarzynie Kleczce-Zdebel**
dyrektor Centrum Informacji Kulturalnej

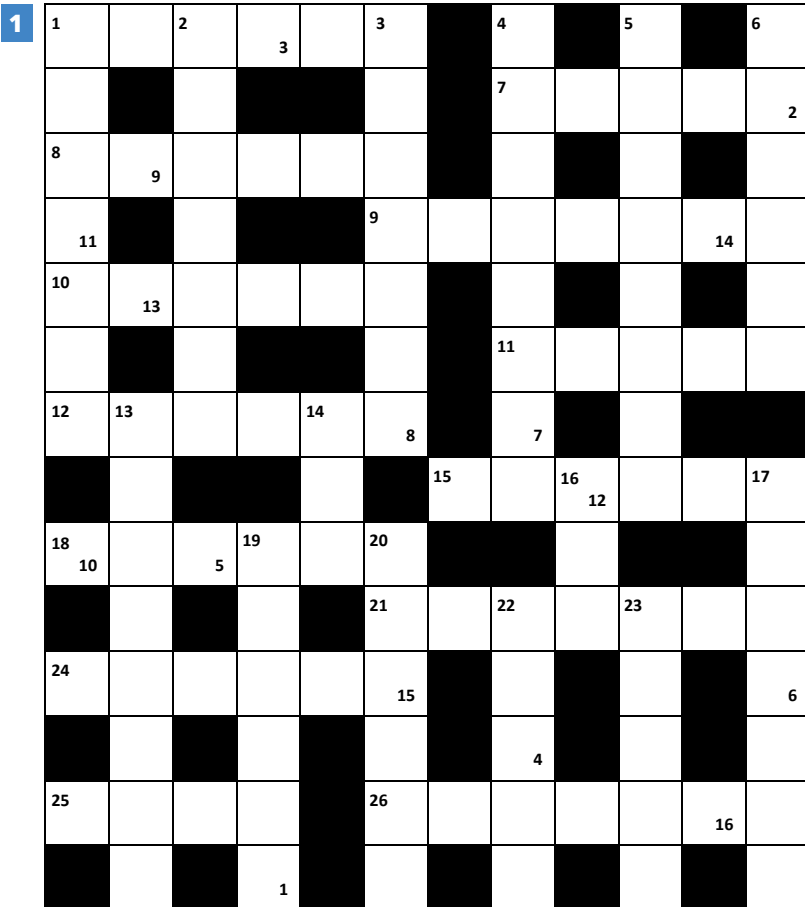
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
Ojca

składa
Małgorzata Mańka-Szulik
prezydent Zabrze

Nie żyjemy, aby umierać, ale umieramy, aby żyć wiecznie...
Michael Buchberger

Płynące z głębi serc wyrazy współczucia
Katarzynie Kleczce-Zdebel
z powodu śmierci
Ojca

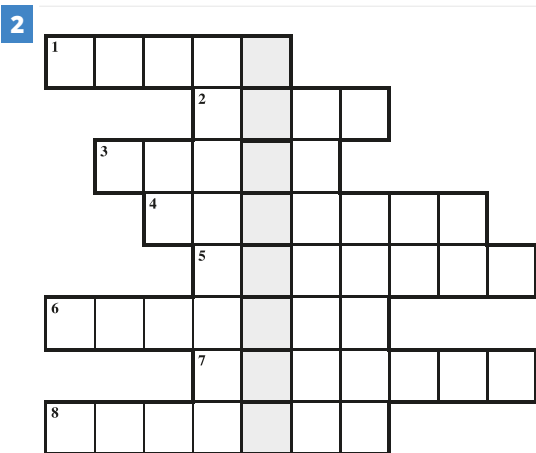
składają
koleżanki i koledzy
z Centrum Informacji Kulturalnej

Poziomo: 1 – do spania w namiocie, 7 – scena w cyrku, 8 – pokrywa garnki, 9 – naleśnik w panierce, 10 – bezsilność, apatia, 11 – imię Sówki, polskiego malarza prymitywisty, 12 – jeżeli zapadła, to nic nie da się już zrobić, 15 – laskowy, włoski, trudny do zgryzienia, 18 – przekroczenie norm religijnych, 21 – dobrymi piekło jest wybrukowane (liczba pojedyncza), 24 – usterka, awaria, 25 – ani pion, ani poziom, 26 – choleryk, awanturnik.

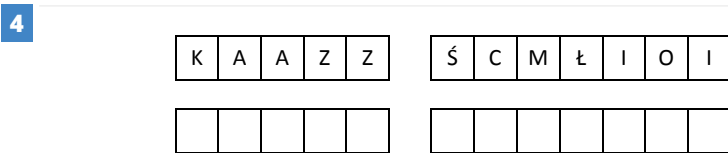
Pionowo: 1 – znak interpunkcyjny – kropka nad przecinkiem, 2 – kochał się w niej Wokulski, 3 – odpowiedź na bodźce, 4 – przyrząd do pomiaru ciśnienia atmosferycznego, 5 – szczątki osób świętych, 6 – jednostka administracyjna w Szwajcarii, 13 – w piosence Golców służyła do podglądania Bernadetki, 14 – do okrycia, cieńszy od kołdry, 16 – tytuł powieści Leopolda Tyrmanda, 17 – rodzaj sportowych łyżew, 19 – bohater eposu Homera, 20 – jego patronem jest święty Florian, 22 – góra nawianego śniegu, 23 – ciecz w starej lampie z knotem.

Rozwiązanie krzyżówki – tytuł piosenki zespołu Lady Pank, utworzą litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu.

- 1 – w parze z popytem,
- 2 – leszcze, karpie, amury,
- 3 – dawne trofeum Indianina,
- 4 – może być w pełni lub w nowiu,
- 5 – można ją zawiązać w kokardkę,
- 6 – córka Polki i Kenijczyka,
- 7 – niedobór, brak,
- 8 – okulary pradziadka.

Rozwiązaniem jest słowo, które powstanie w zaznaczonej kolumnie.

Chochlik drukarski pomieszał literki we wszystkich wyrazach. Trzeba je poprzestawiać tak, aby utworzyły tytuł opery Ryszarda Wagnera.

FOTOZAGADKA

Fot. Igor Cieślicki

Zagadka polega na odgadnięciu, gdzie znajduje się prezentowane miejsce.

Rozwiązania z poprzedniego numeru

1. Nie liczę godzin i lat
2. Mydlnica
3. Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia
4. Manon Lescaut

Wydawca:

Centrum Informacji Kulturalnej

Adres redakcji:

41-800 Zabrze, ul. Generała de Gaulle'a 17, tel. 32 271-21-70

Redakcja:

Igor Cieślicki – redaktor naczelny, Magdalena Mionc, Helena Pisarczyk

Skład: CIK

Zdjęcie na okładce:

UM Zabrze

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania tekstów.

reklama

SPRZEDAŻ OZDOBNYCH KAMIENI OGRODOWYCH

ZABRZE,
ul. Ofiar Katynia 56
Tel. 32 274 93 92

reklama

Studia Effect fryzury&paznokcie

Tel. 32 276 12 88
Zabrze, ul Piłsudskiego 13